

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hónap 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy negyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők

gyárosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.

Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttérli cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Kompromisszum vagy obsztuctió?

A bűnvádi eljárás élebe léptető-szerű szülő törvényjavaslat képviselő-házi tárgyalása forduló ponthoz jut-tatta a parlamentet.

Az ellenzék tudatára ébredt hiva-tásának, a melyet a múlt évi képviselőválasztások rendjén szenvedett brut-alítások keserű emléke és az ezek nyomán egyes árnyalatai között tá-madt félreértések felmerülte már-már elhomályosítottak előtte.

A jelzett törvényjavaslat, illetőleg az annak 16. §-ában foglalt sérelem meggyőzőtt a felől, hogy egymás gya-nusítása nem lehet a cél akkor, mi-kor a közös ellenség leggyőztesére kell fordítani erőinket.

Justh Gyulát és derék társai az érdem, hogy ennek a meggyőződésnek az elhatározás erélyével és a cselekvés tisztelőre méltó kitartásával érvényt szereztek. De elismerés illeti az ellen-zék többi árnyalatait is, amiért félre-tették a multból táplálhatott félreér-tések minden tápanyagát és készséggel tömörültek a nehéz harcra, melyet a saját szabadságának érdekében kívül a parlamenti helyzet tisztábbra válásá-nak reménye is reájuk parancsolt.

Ideje is volt, hogy az ország köz-véleménye megszabadíttassék annak a már-már mindinkább tért foglaló hie-delemnek olomsúlyától, hogy ellenzéki pártjainkban a sértett ambitio kétség-beesése foglalta el a helyét a köteles-ség józan felfogásának és az a kétség-beesés az egymást emésztő harc szer-telenségeiben nyer kifejezést.

E célból felednünk kellett sok mindent. Meg kellett győznünk ma-gunkat a felől, hogy a látszat gyak-ran mutatja fordított képet a valónak. Félre kellett tennünk a személyes antagonizmus rut invectiváit. És le-győze magunkban az egyéni szenved-élyek és indulatok szöszátát, az ellen-ség leggyőztesére kellett fordítanunk az eddig nagy méltatlanul önkárunkra használt erőket és képességeket.

Mindezt megtették a parlamenti ellenzék különböző árnyalatai. És az elbizakodott többség tömör táborát, ki-tartó küzdőket és képzett katonaságot talált szemben magával akkor, mikor a tábor ziláltságára, a küzdők apathiá-jára és a csapatok fegyelmezettségének hiányára számított. Bebizonyult, hogy egy pár és egy néhány emberből álló ereg is képes felvenni a harcot Xerxes özönhadával. Nyilvánvalóvá lett, hogy az elzártság, bátorság és kitartás a politikában is létre hozhatja Termopyle csodáit.

A helyzet ma az, hogy a kormány és pártja választani kénytelenek a kompromisszum létesítése, vagy az ob-sztuctio eshetősége között. A politikai érzék és tapintat kérdése, hogy melyi-két választják e két eshetőségnek.

A közvélemény nagy várakozással néz a további fejlemények elé, s a mint Bánffy bárónak az ülések időtar-tamának meghosszabbítása körül kö-vetett, mérséklettel tanuskodó maga-tartása a kompromisszum kilátásait növeli, Lukács pénzügyminiszternek agresszív jellegű beszéde és Tisza Ist-vánnak parlamenti hetykélkedése ob-sztuctiora sarkantyuzhatják az ellen-zéket.

A kérdés ma az, hogy mi több a kormánypártban, a józan belátás objec-tív mérséklete-e, avagy a hatalmi el-bizakodottság fennbőjázása?

A liberális tábor kebelében ismét megújult Ormuzd és Arimán harcza s annak eredményétől függ egyelőre a helyzet jövő alakulása.

De legyen bármi az eredmény, az ellenzék, ha nincs is joga elbizakodott-ságra, teljes joggal a jobb jövő remény-ségére, folytatni fogja a harcot, me-

lyet ma már nem csak egy alkotmá-nyos bitósíték integritásának érdeke, de az eddigi siker nyomán bizton vár-ható rendszer változás kilátása tesz-nek jogává és kötelességévé.

Dr.

A parlamenti helyzet.

Budapest, július. 20.

Kompromisszumos hírek keringtek ma a Ház folyosóján, a mely már kora délelőtt megtelt képviselőkkel. Minden párt lehetőleg teljes számban behozta a maga embereit és a folyosókon élénken vitakoztak Bánffynak az ülések meghosszabbítására vonatkozó ja-vaslata felett. Az ellenzéken általában az volt a vélemény, hogy elfogadható kompromisszum nélkül az egy óras meghosszabbítást sem le-het megengedni és a legesekélyebb engedé-kenység is csak abban az esetben tanusitha-tó, ha az ellenzék kellő garanciákat kap a 16. szakasz teljes eljöttére, vagy pedig olyatén módosításra, a mely a saját szabad-ságát nem veszélyezteti.

Időközben még az ülés előtt az ellen-zék több tagja felkereste Szilágyi Dezsőt, a Ház elnökét, hogy közvetítse a miniszterel-nöknél az ellenzéknek azt az óhaját, hogy az ülés meghosszabbítására vonatkozó javaslat tárgyában csak holnap határozzanak. Szilá-gyi a közvetítésre készséggel vállalkozott és ennek az eredménye lett aztán, hogy miu-tán Szentiványi Árpád az egész ellenzék ne-vében adta elő óhaját, Bánffy beleegyezett a holnap tárgyalásba.

Ezután újból a folyosókon vitatták a bekövetkezhető eseményeket, miközben nagy felháborodást keltett Bánffynak egy kijelen-tése, mely futó tűzként terjedt el a folyo-sókon.

Bánffy ugyanis kijöve az ülésteremből, oda szólt híveinek:

— Ezt a harcot végig fogjuk küzdeni. Nem engedünk semmi áron, még ha az el-lenzék a feje tetejére áll is!

Az ellenzék nagy meglepetéssel vette hírül e kijelentést és most már még inkább el voltak határozva arra, hogy kellő garan-ciák nélkül az ülések meghosszabbítását nem fogadják el.

Gróf Apponyi Albert fölkereste Justh Gyulát, a kivel hosszabb ideig tanácskozott. Részt vettek e tanácskozásban: Szentiványi Árpád, Kossuth Ferenc, Györy Elek és Mol-nár János.

— Tiszteletes kompromisszum!

Ez volt a kimondott jelszó.

A néppártiak azonban semmiféle kom-promisszumba sem voltak hajlandók bele-menni.

Általában konstataható azonban, hogy a kompromisszumra nem nagy hajlandóság mutatkozott most már a Bánffy kijelentése után.

Mégis, nehogy a teljes merevség lát-szassék az ellenzék ellentállásából, a nemzeti párt több tagja Justh Gyulával megegyezett arra nézve, hogy Szilágyi Dezsőt újból fel-kerik a közvetítésre a kormány és az ellen-zék között, a tisztességes béke megkötése tár-gyában.

A képviselőház elnöke erre azonnai hajlandó volt és az ülés végével az elnöki szobába kéréste az ellenzéki pártok megbi-zottait, a kik ott még is jelentek. Justh Gyula, Györy Elek és Kossuth Ferenc a Kossuth-pártból; Szentiványi Árpád, Ivánka Oskár és Korniss Ferenc a nemzeti párt-ból és Okolicsányi László, Szluha Istvánnal az Ugron-pártból tanácskoztak rövid ideig Szilágyival, a ki a kompromisszumra vonat-kozlólag készségesen megígérte a közvetítést a kormány és az ellenzék között és a meg-bizottakat felkérte, hogy holnap az ülés előtt az elnöki szobában jelenjenek meg, a mikor is a választ megadják.

Üdvözlét Szentestől.

A szentesi függetlenségi és 48-as párt f. hó 18 án értekezletre gyűlt egybe, hogy kifejezze érzelmeit az országgyűlési ellenzéki pártoknak a képviselőházban folytatott nagy-szabású és nagy horderejű akcióival szemben.

Az értekezlet által nagy lelkesedéssel,

egyhangulag elfogadott indítvány alapján a pártelnökség, a város országgyűlési képviselője: Sima Ferenc utján, a következő üdvözlő iratot terjesztette föl Justh Gyula országgyű-lési képviselőhöz, a vitarendező bizottság fahadhatatlan elnökéhez:

Nagyságos

Justh Gyula országgyűlési képviselő urnak Budapest.

A szentesi függetlenségi és 48-as párt a mely feszült figyelemmel, ép oly benső örömmel és hazafias lelkesedéssel szemlélte azt a bátor, öntudatos, farsadást, csüggedést és alkat nem ismerő titáni küzdelmet, melyet az országgyűlési ellenzék a reakzionárius és hazafiatlan kormányval szemben hónapok óta folytat.

Ez a nemes és hősi harc nagy lelki gyönyörűséggel tölti el lelkünket, s vigasz-talást és reményt nyújt arra, hogy „annyi balszerencse közt, oly sok vizsály után” — „megvirrad még valaha.” Mert nem veszhet el az az ország, a melynek érdekeit, jogait és szabadságát olyan kitűnő hazafiak és olyan vitéz harcosok védelmezik, mint az ország-gyűlési ellenzéki pártok lelkes tagjai.

Fogadják tehát Nagyságod, mint a vita-rndező bizottság feje, s kérjük, tolmácsolja — pártkülönségre való tekintet nélkül — az egész országgyűlési ellenzéknek a jelentősé-gében és méreteiben egyaránt nagyszabású küzdelmeit honfiai közönetünket, elismeré-sünket és üdvözlőnként. Kérjük is lelkesedé-sünk egész meglével buodítjuk Önöket, hogy csüggedés nélkül lankadatlanul folytassák a megkezdett harcot, a mely — hitünk szer-int — korszakalkotó lesz Magyarország történetében, mert egy hazafiatlan kormányt és azzal együtt egy kárhozatos rendszert fog elsöpörni: S ha a „küzdelen nehéz óráiban lelkük erélye egy-egy pillanatra kimerülne, miként Anteus a földből, merítsenek Önök új erőt abból a fölemelő tudatból, hogy e nemes viadalban Magyarország romlatlan népe Önök mellett áll rendületlenül; s e nép szeretete, ragaszkodása és lelkesedése annál erősebb lesz Önök iránt, minél durvább alakban lép föl a kormánynak és híveinek erőszakoskodása.

Bizonyára nem sértjük meg a többi, ellenzéki pártok iránt tartozó tiszteletet, ha kijelentjük, hogy kiváltképpen büszke örömmel látjuk a függetlenségi és 48-as pártot abban a vezérszerében, mely neki a parlamentai po-rondon dicsőséges osztályrészt jutott.

Kétszeres az örömrünk nekük, szentesi-eknek, a kik rendithetlen tagjai voltak vagyunk és maradunk a függetlenségi és 48-as anyapártnak, s ezen pártállásunkból kifolyó-lag még nemrégiben is heves harcban ál-lottunk azzal a testvérpárttal, melynek nagy-ságod egyik vezérlelője. A testvérharc he-vében bizony sok sebet kaptunk egymástól és adtunk egymásnak kölcsönösen. De azért nem vétünk a saját pártállásunk ellen, sőt pártunk mindenkor felfogásának szellemében járunk el, midőn ezenem kinyilatkoztatjuk, hogy az a hadviselés, melyben a mi — szo-rosabb értelemben vett pártunk, s annak kö-telekében városunk országgyűlési képviselője, a mi szeretett vezérünk: Sima Ferenc, hieyu osztozik Önökkel — lelkünkben immár kitör-ölte a multnak minden keserű emlékét.

Hiszen ez a szegény, sokat sanyarga-tott nemzet az idők folyamában már olyan kinos, olyan vérháborító eseményekre is rá-borította a mondva csinált feledés fátyolát, a melyeket fátyollal lefedni igen, de sem el-felejtani, sem megbocsátani nem lehet soha. Miért ne borítanók hát rá az igazi feledés áthatatlan leplét annak a testvérharcnak az emlékeire, a mely mindnyájunkra fájdalmas és egész pártunkra végzetes vala? Miért ne reménylenők, hogy az egyesült erővel foly-tatott küzdelemben végképp elenyészik min-den ellentét, mely az imént még elválasztott bennünket; s a nemes harc szent tüzeből Pöniként előre kel az egységes, az erőtel-jes, a megizmosodott függetlenségi és 48-as párt, hogy ellenállhatatlan erővel diadalra vigye a soha el nem évülő nemzeti tradíciók régi és dicső lobogóját?

Am ha a sors még is úgy akarná, hogy jövőre is — bár egy csatavonalban, de külön vezérlet alatt harcoljunk a közös ellenség ellen: im ünnepélyesen fogadjuk, hogy a harcban testvéri szeretettel hűséges baj-társaik leszünk Önöknek mindenkor. S ha a rokonszenyünk téren és időn átható ereje van, akkor hűség-fogadásunk ezen pillanatá-ban éreznük kell Önöknek bajtársi készsori-tásunk meglétét.

Kelt a szentesi függetlenségi és 48-as pártnak Szentesen, 1897. jul. 18 án tartott értekezletéből.

Varga Benjámin,

második alelnök.

Pintér Gyula,

első alelnök.

Bécsi vízvezeték.

Az európai kontinens nagyobb városai között legkitűnőbb víze van Bécs városának. Messze földről óriási költséggel viték be oda

a hegyi forrás vizét, mely a császárváros lakossága egészségi viszonyait a legkedve-zőbbé teszi.

Kolozsvár a havasok alján fekszik és még is csak a jövő reményét képezi az, hogy a hegyek közül, tiszta vizet kapjon vízveze-tékünkbe közönségünk.

Mig idáig jutunk, néhány százezer frtot elköltünk más irányú kísérletek nyomán szer-zett rossz vízre. Aktualisnak tartjuk, egy ko-lozsvári szantun tollából megismertetni a bécsi vízvezetékét.

A napokban jártam Bécs vízvezetékének forrásánál.

Bécs város hírneves vízvezetékének eredete illetve forrása Steiermarchban van Bécs-től 100 kilométernyire, Pajerbach vasúti ál-lomás melletti Reichenau fürdő melletti megy fel a Schwarza víz völgye. Maga a fő forrás Reichenautól mint egy 10 kilométernyire van a Schwarza folyó bal partján. A folyó med-ről nem messzebb mint 15—20 méternyire lent a völgy aljában, a fő forrás fölött, igen díszes kápolna szerű köépület áll, erős vas ajtóval zárva, az ajtó fölött arany betűk je-lezve, hogy Ő felsége I. Ferenc József csá-szár uralkodása alatt létesült.

A forrás épület szomszédságában lakik a kut őre, a ki kizárólag a forrásra ügyel fel. Igen szives német bácsi, nagy császár szakállal ellátva. Felkérésünkre azonnal ké-szen volt a forrás megmutatására.

Felnyitotta az ajtót, beléptünk a tény-leges forrás medencéjébe, a hol a víz felett egy keresztben álló hid megyn be, erős vaskor-latokkal ellátva, a hid két oldalán és a szembe levő belső részén lépcsők vezetnek le egész a forrás fenekéig, de a lépcső lejárását a vas-korlát ajtója zárja el az idegentől és ide be-lépni senki fiának nem engedné a kaiserliche wache.

A belépésnél, daczára annak, hogy tel-jesen a külső föld felületével egy nívón állunk, oly hideg levegő fogadja az embert, hogy azonnal didereg és fázik. Nincs több a hém-mérő meleg 7—8 foknál s ez természetes is, mert a kiutatás tábláján azt olvassuk, hogy a víz melege 5 fok Reamur. A for-rás medencéje körülbelül 5 meter széles és 8 meter hosszú, mely hosszúság a hegy ol-dalának van építve és ezen medencében „ál-landóan 6 láb mély víz van és csak is az ezen felüli mennyiség zuhog egy gát szerű részen a sziklába vajt medencébe és indul Bécs felé.

Szemmel jó látható az erős forrás, a mely akár csak a borszékí lobogó, egy bu-zogó fel a föld gyomrából. Ez az erős forrás eredetét a Schneeberg és Rax Alpesekből veszi. A víz tömeg, a mi e forrásból elindul, a szikla csatornában 2 meter szélességben és 4 láb magasságban folyik, a vízvezeték csator-nája a természetes szikla oldalba van be mé-lyítve. Két meter magas és két meter széles szikla alagutban vezet le a víz folyton a Schwarza folyó bal partján, óriási szikla ol-dalokon.

Midőn a sziklák közül kibontakozva, si-kabb vidékre jut a víz, ezement csövezés ve-szi körül.

A „Császár-forrás” őreinek minden nap kötelessége a saját vonalát végig vizsgálni, hogy nem történt-e az alagutban szikla be-omlás vagy egyéb baj és a víz magasságá-ról is naponként jelentést tesz Bécsbe. Epan mint a vasúti vonalaknak, ezen vezetéknek is megvannak a bakteijai, kik őrködnek a vonalra.

A szikla oldalakon látni egyes szelelő ablakokat, melyek erős vas rácsal vannak ellátva, minden 2—3 kilométer között vasbe-járó ajtó van, a hol az őr kötelessége szerden ki és bejár vizsgálni. Kértem egyetlen pohár vizet az őrtől, hogy izelhessem a tövént ezt a kristálytiszta forrás vizet, de nem engedte a német irigység élveznem. A kaiser-bárdos sógor minden kéresemnek ellent állt, — egy-szerden e szavakkal élt „Streukst verboten”, — így kellett nekem Kaiser brunn viz ho-lyett pilseni sörrel otáni szomjamat.

Kárpótolt azonban e felséges vidék szép-ségével, itt a víz mentén a völgy annyira össze van szorulva, hogy a víz medrén kívül csak egy szép szekér ut vezet el, két felől pedig égnék meredező magas szikla falak gyönyörű szakadékokkal és a lombos erdősé-geket tiszta szűz fenyes váltja fel.

A szekér ut annyira első rendű, hogy ilyen utat Erdélyben sehol nem találai, ide elmelet tanulni az országúti ut mester, oly-sima az ut felülete, mintha csak cementből lenne, — de igénybe is veszik a kerékpáro-sok itt minden kilométerre 10—20 biciklis-tával találkozni; vegyesen nők és férfiak ül-ik a vaspárpát.

Igen tanulságos e vidéken az ut men-tén a rendezettség. Minden hidnak van száma, van neve, — reá van írva a hid hossza, reá van írva a hid hordképessége, és tábla van, a mely tiltja az előirt súlynál többet rajta át vinni, minden tábla vasból van és ez úgy a legkisebb, mint a legnagyobb hidon rajta van, látni e kis folyó mentén gátakat, de nem oláh sörényből, hanem termés kőből építve

a gát zsilipjei mind vas szerkezettel ellátva, látszik a szőlő munka a józan számítás, itt örökös alkotásokat teremtenek, nem tük a mátló holnapig tartó állandó földözés mester-ségét. — Nő aztán, a mit turistáik szá-montból itt látni lehet, a pontos jelzéseket, ut irányt, tenger feletti magasságot, az utak mellett térképeket, Aneroidokat, hém mérő és barometereket, nő erről ne beszéljünk; mi 100 évvel vagyunk elmaradva.

Hanem a mi a bécsi vízvezetékét illeti, látja laikus szemmel is az ember, hogy ide nem kell Salamon i okoskodás, — csak egy Isten adta jó forrás, meg szolid építke-zés lesz igazi havasi víz és nem trágya lé.

Kolozsvári vízvezeték.

Sok ok nélkül való kiadás, sok huza-vona és sok száz, egymással homlok egyenest el-lenkező szakértői vélemény után, végre a tegnapi városi közgyűlésen dűlőre jutott a vízvezeték kérdése.

Már a gyűlés képen meglátszott, hogy nehéz a kérdés. A gyűlés elején városatyák és hivatalnokok 18-an voltak. Az alatt, mig Salamon elmondta a vízvezeték megpróbá-ltásokban gazdag történetet, csendesen meg-teltek a padok. Mikor bevégezte, néma csend következett.

Sőt a főispán feltett kérdése után is, hogy elfogadják-e a közgyűlés a szakbi-zottságok javaslatát, jó ideig csend volt a teremben. Kemény volt a heja a diónak, nem igen vállalkoztak a feltörsésre.

Végre Haller Károly dr. miniszteri taná-csot vette fel a szót. Kifejezést adott a közönség körében régóta zugó panasznak és elégtellen-ségnek, a melynek éle a polgármester és a városi tanács ellen irányul, mert nem hajtották végre a közgyűlés határozatait s ennek követke-ztében rengeteg kiadások révén egyik szerencsét-len helyzet a másikat követte.

Haller kezdeményezésére megindult a két óráig tartott vita, melynek lefolyásáról, tudósítónk a következőket jelenti.

A városi közgyűlést tegnap d. u. Béli Ákos gr. főispán nyitotta meg. Salamon An-tal tanácsost kérte fel a tárgy előadására. Salamon dióhéjba foglalta, előadta a vízve-zeték főbb mizeriáit, egész odáig, a midőn a belügyminiszter „végre megszokta a jelenté-seket, fellebbezéseket, panaszokat, és köz-egészségügyi szakférfiut küldöt az ügy meg-vizsgálására.

Tanács ezt kevésnek tartotta és még kettőt hozatott le, hogy döntsének e nehéz kérdésben.

A három szakférfi tanácskozását le gyors írák, hitelesítették, szakosztályok ta-nulmányozták s most javasolják, hogy a je-lenlegi vizgyűjtőt a Béla-réten állandó gyűjtő galériával bővítsék ki. Ez 35—40 ezer frtba kerül, de ezzel szemben elcsik a szüksege egy 16 ezer frtos part erősítésnek és nem lesz szükséges a fásberki istálot áthelyezni, a mi ismét 2—3 ezer frt. megtakarítás.

Boros tanár, a Béla-rét birtokba vétele iránt tesz kérdést. Polgármester megnyug-tatja, hogy a főmérnökkel a szükséges lépé-seket ez iránt már meg is tette.

Haller Károly dr. rámutat arra az elő-gütleltetésre, mely a polgárság körében a tanács eljárásával szemben nyilvánul ebben az ominozus ügyben. A közvélemény itelele a tanácscsal szemben határozottan elmarasztaló, a menyiben 8 évig jó volt a vízvezeték víze, ekkor a tanács trágáyt hordatott a kutak közelébe, a víz partjára. Ennek leve beszivo-dott a talajba és azt megfertőzte. Ez idő óta a víz, minden nagyobb esőzésekert fertőzve van. A közgyűlés elrendelte, hogy a trágya onnan eltávolítsassék s a part megerősítte-sék; hagyják, hogy a víz 6—8 méfért moson a partból, mig a gyűjtő csatorna a szamosba ért. Elrendelték az istálot áthelyítését, a ta-nács ezt sem foganatosította.

Végre midőn a miniszter közegészség-ügyi feltűgyelöt küldött le, a felmerült mu-lasztások megvizsgálására, akkor, a tanács, nem tudni, kinek a költségére még két új szakértőt hozatott le.

Szólok senkit sem vádol ebben a kérdés-ben. de a közvélemény megnyugtatósa szem-pontjából szükségesnek tartanék, hogy in-díttassék vizsgálat, mely kiderítse történt-e mulasztás?

Albach Géza kir. tanácsos szólalt fel erre. A korábbiakra vonatkozó eseményeket átugorta s csodálkozott a felszólaláson, hisz Szabó Samu megfellebbezte a part erősítés és istálot áthelyezési dolgot. Mig ez a fellebbe-zés el nem dől, addig törvénytelenséget kö-vetett volna el, a munkát elvégzetteti. Már pedig a miniszter maig sem határozott a dolog felett. A fásberki árnyékséket, nem lévén fellebbezés tárgya, azonnal förtőtleni-

tette. Az új szakköröket a tanács hívta le a közegészségügyi felügyelő hozzájárulásával.

Szábó Samu egy egész csomó mulasztást említi fel a tanácsnak, a közgyűlés határozataival szemben.

Rá mutat a tüzcsapokra, melyek hiánya miatt ezeket szenvedtek szegény polgárok tűzveszélyek alkalmával.

Rá mutat a szervezési szabályrendelet elkészítése körüli mulasztásokra. 1895 óta csak egyszer hívták össze a bizottságot, s csak azért, hogy 10 ezer főt helyett 13 ezret kiasszanak. Rá mutat a tanács tagjainak következetlenségeire. Mult alkalommal a szászfenési vízgyűjtő 31 szavazattal 29 ellenében ejtették el. E 29 szavazatban 21 városi hivatalnok szavazott. E 21 hivatalnok ma ismét Szász fenés ellen szavaz.

Számosi János dr. egyetemi tanár meggondolatlanul dolognak tartja azt, hogy a város az egyetemi vízvezetékét átvette. Ráköltöttek vagy 90 ezer forintot, még is minden bajnak ez volt a csirája.

Bucsi főmérnök hozzájárult ehhez és kárhoztatja, a ki ezt a vízvezetékét ide tervezte, védi a tanácsot; kéri ellene a vizsgálat eljöttét, mert a közgyűlés ellentétes határozataival szemben (Zajos közbeszólás, nem áll) sokszor nem tud eligazodni.

Haller Károly dr. rá mutat azokra a szakosztályokban is felmerült tényekre, melyek szerint a vízvezeték kezelése körül kelő gond nem fejtetett ki. Ennek kifolyása volt az, hogy döglött macskát, szősz, deszka és kőz darabokat találtak a vízreservoirban. Ó mind a mellett kész napi rendre térni indítványával, csupán arra kéri a közgyűlést, hogy a közvélemény megnyugtására módot találjon.

Somody István nem tartja a helyzetet tűrhetőnek. Elég kutunk van, a mi be jó ivó vizet találunk.

Javasolja, hogy a vízmi kiépítésének helye megjelölését bizza a közgyűlés szakértőkre. Közgyűlés csak a költségek felett határozzon.

Nagy Lajos azt javasolja, ne nevezessék sem ideiglenesnek sem véglegesnek a vízvezeték, hanem engedjék meg, hogy mindenki a kinek víz jut, a házába azt bevezethesse.

Feilitzsch Arthur br. reflektál Bucsi szavára s ajánlja, hogy mindenki a saját háza előtt sűrődjön. Eddig a hány rendbeli szakértő, volt, annyi féle véleményt adott. Védi közgyűlés alapszabályát.

A jelenlegi vízgyűjtő telep tervezőire mondott ítéletet nem tartja igazságosnak, mert 8 éven keresztül jó volt az a víz. A trágya bordással fertőztették meg a talajt.

A két szakértő meghívása szerint felesleges volt, mert a közgyűlésnek szintén vannak hasonlóan szakértői, mint a helyi viszonyokat még jobban ismerik, mint azok, a kik az itteni viszonyok teljes ismerete nélkül egy-két napra rándultak le.

Boros György tanár a polgármester védekezéséből azt vette ki, hogy a mulasztással a polgármester a minisztert vádolja, ki maig sem igazította el a feltérjlesztést. Kérdi mi lesz a most hozandó határozattal? Ha egy tag azt is megfellebbezi, hiába rendeli a közgyűlés a sürgős intézkedést, a tifusz járvány sívó víz hiány dacára megakad annak a végrehajtásai kérdi a mulkor miért nem világosították fel a minisztert a tarthatatlan helyzetről és a sürgő halálózsákokról?

Bartha János főorvos elődjá, hogy a miniszteriumban már ismerik a helyzetet a közegészségügyi felügyelő helyi tapasztalatai után. Az ügy gyors elintézése ennek folytán remélhető.

Albach Géza utal az 1886 évi 21. tr. 9.-§-ára.

Ennek értelmében mondja ki a közgyűlés, hogy határozata azonnal foganatosítandó. Fellebezés csak birtokon kívül történhet.

Dr. Fischer Lajos a 10 §-ra utalva, nem lát a végrehajtásra nézve akadályt a fellebezésben.

Polgármester fellemlíti, hogy er a 10 §. szabályrendelet s nem törvény.

Polecz Rezső a főispánt kéri a miniszternél az ügy sürgetésére.

Fekete Gábor kéri az új gyűjtő kutak vizét nem fogja-e a régi viz fertőztetni.

Póczy Mihály főmérnök felvilágosítást megjelözi, hogy minden egyes kut kizárható a közös gyűjtő főkutból.

Közgyűlés ezután egyhangulag megszavazza a Béla réti vízgyűjtő kiépítését és annak azonnali foganatosításával a tanácsot felelőség mellett megbizza.

Somody indítványát, ne a fogadták el.

A meggyilkolt magyar énekesnő.

Filipopolis, jul. 19.

Abban a regényes részletekben bővelkedő bűnesetben, a melynek Szimon Anna, egy szegény budapesti polgár idegenbe származott leánya lett az áldozata, megkezdődött a törvény megtörő eljárása. A gyilkos és csinos bírák előtt állanak és a vádlóval minuciózus pontossággal sorolja föl bűneiket.

A vádlottak padján ül Boicev Detsko Petrov, volt vezérkari kapitány, mellette Carlo Novelic, Filipopolisz volt városkapitánya és Bogdan Wasiliev, a filipopolisz rendőrség volt lovasora, akiket a gyilkosság vádjá terhel és odébb Boicev Nikola, a kapitány bátyja, egy hermanlibeli bankház könyvvizsgálója, akit bűnrészességgel vádol az ügyész.

A tényállás a vádlóval részletes jelentéséből tűnik ki.

Szimon Anna 1893-ban a magyar fővárosból egy színésztruppa Belgrádba ment és innen Szófiába, a hol 1894-ben az akkor Sliviza most Monte-Carlo hoz címzett kávéházban megismerkedett az udvari gárda egyik kapitányával, Boicev Detsko szárnysegédével. A viszony szorosabbá vált közöttük és Szimon Annának 1895 március havában leánykaja született.

Abban az időben a kapitány édesanyja magához vette őt ki és míg a kapitány anyja életben volt, nem is volt Szimon Annának semmi baja, de alig, hogy a jószágos öreg asszony lehunyta a szemét, megkezdődött a szerencsétlen leány mártírsága.

A kapitány 1897 elején egy kis szobácskát vett kedvesének Szófia valamelyik rejtett utcájában és loppa juttat hozzá, mert az udvarnál már amúgy is rossz néven vették, hogy az énekesnővel barátkozik. Boicev ezt érezte és a leánynyal és utóbb alig adott neki annyi pénzt, hogy a lakását kifizesse. Szimon Anna néha gyermekével együtt napokig éhezett. A házbeliek adtak neki egyet-mást könyörölve.

Boicev az idén már nagyon el volt adósodva. A mult esztendőben birtokot vásárolt magának, a melyet nem tudott kifizetni és örömmel fogadta barátainak azt az ajánlatát, hogy feleségül vegye egy gazdag kereskedő leányát. A kapitány Szimon Annát azzal nyugtatta meg, hogy csak rendezi az ügyet és azután elvált az asszonytól, hogy őt vegye feleségül, de a leány már akkor észrevette, hogy szeretője tulajdonképpen szabadulni akar tőle. Ez erre egy különösen nemtelen módhoz folyamodott. Hat nappal az esküvője előtt bemutatta a leány-

nak öcsét, Boicev Nikolt, a ki sürűn kezdett eljárogatni Szimon Annához és váltig zaklatta őt erőszakoskodásaival. A leány tiltakozott Nikola szerelmi ajánlatai ellen és sirva panaszkodta el a dolgot a kapitánynak, a ki mosolyogva vette azt tudomásul és csak a vállát vonogatta rá.

A leánynak ezek után állandóan tűrnie kellett Boicev Nikola hivatalon kedveskedéseit, sőt a kapitány parancsára együtt kellett vele Filipopoliszba utaznia, a hol ez év március havában a kapitány a fejedelménél mellett teljesített szolgálatot. Szimon Annát odacsalták mindenféle ígéretekkel és március 25-én meg is érkezett a leány a filipopoliszi Feller-féle fogadóba, ahol Nikollal együtt bérlet egy szobát, de utóbb a Rhodope szállodában helyezték el és magára hagyták. A leány éhezve, nagy nyomorúságban kereste fel kedvesét s végre a fejedelmi kastélyba ment. A kapitány éppen nem volt Szófiában és másnap arról értesült, hogy kedvese egész éjszaka várt rá a kastély kapuja előtt.

Ez a kompromittálás indította Boicevet arra, hogy ezt a szerencsétlen teremést elpusztítsa. Április 6-án magához rendelte Novelic városkapitányt és arra kérte, hogy csöndben távoítsa el a leányt a városból és, ha nem akar menni, keressen módot arra, hogy valamiképpen meg lehessen tőle szabadulni.

Ezen a napon állapították meg együtt a gyilkosság tervét.

A gyilkosságnál Wasiliev lovasrendőr segédkezett nekik. Április 9-én este Boicev uniformisban, de fekete köpenyvel a vállán Novelic társaságában meglátogatta Annát és sétakocsizásra hívta őt. A leány elment velők. Utóközben a folyó partján egyszerre csak Boicev kloroformos üvegesét tartott a leány arca elé. A leány menekülni akart, de a gyilkosok erősen fogták a végre valószínűleg kötéllal megfőjtötték és a folyóba dobták.

Ez a tényállás. A végtárgyalásra 64 tanu van beidézve és egész Bulgária közönsége érdeklődéssel várja a bűnpör fejleményeit.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 22.

— **Templom építés.** A kolozsvári nagyutcai református templom építési munkálatai pár hó alatt be lesz fejezve. A templom már fedél alatt van, a hozzá ragasztott emeletes papilakkal együtt, most készül a torony, melynek magassága 43. 20 méter lesz. A toronyba 3 harangot helyeznek. Az óra számlapja villammal ki lesz világítva, hogy éjjel is látható legyen a mutató járója.

A templom melletti földszinti lakás felőli rész bolt lesz. Emeleten lesz a papilak, könyv és levéltár, iroda, nappali, ebédlő, kávé, fűrdő szoba, konyha, cséledszobából álló lakrészekkel. A templom háta mögött levő területre tervezik a szeretet ház felépítését. Ennek háta mögött kezdődnek a szőlő hegy.

— **Második községi iskola.** A kolozsvári kétvizes közeli II. községi iskola és azzal kapcsolatos ovoda építésére a tanács által tartott árlejtés felett tagnap határozott a közgyűlés. Elfogadták Fejérvári György, és Téglás Károly építései ajánlatát, kik 9⁰⁰-ot engedtek az előirányzott összegből. Az épület a f. évben még fedél alá fog kerülni.

— **Jakab Elek országos főlevéltárnok,** jeles történetírónak, mint sajátálatt értesülünk, már több nap óta súlyos beteg. A bánatolom nem életveszélyes ugyan, de — tekintve

a beteg magas életkorát — legszorgalmasabb gyógykezelést és lankadatlan buzgalommal párosult gondos ápolást igényel. Az erőben nem lesz hiány, mert egy 1848/49-iki jeles huszár tiszt, ki Bém hadseregében annyi jeles, dicső esztét vívott, a betegséggel is megfog küzdeni. Derék történetírónk iránt országosra nagy részvét mutatkozik, s különösen nagy ez városunkban, mely Jakab Elekben közügyeink iránt mindig meleg érdeklődéssel viseltetett hit polgárát, és a város kitűnő monográfusát tisztelte és szerette. Lapunknak külmunkatársa és mint ilyen időnként szép cikkeivel keres fel minket. Szívünk meléből dhajtjuk, hogy a jeles hazafi, az egykori kitűnő honvéd tiszt, a jeles tudós melből felépüljön és jeles pennájával a haza javára s a tudomány előmozdítására fordítsa lankadatlan munkásságát.

— **Személyi hírek.** Prielle Cornelia, a nemzeti színház nyugalmazott művésznője és Ditrői Mór a Vigzinbáz igazgatója, családjával ma a fővárosból Kolozsvárra érkeztek. Prielle Cornelia Ajtai K. Albertné szívesen látott vendége.

— **Csernátóni Gyula dr. kir. tanfelügyelő** fölkeri azon tanulóit, akik 1877-ben a kolozsvári ref. kollegiumban érettségi vizsgát tettek, hogy 5 év előtti megállapodásukhoz képest a f. évi augusztus hó 20-ik napján d. s. 10 órakor a kolozsvári ref. kollegium nagy termében közös találkozássra megjelenni szíveskedjenek.

— **Uj turista kalauz.** Az E. K. E. kiadását folytatja turista kallauzainak. Nehány nap múlva jelenik meg Udvarhely-megye kalauza, melyet Molnár Károly és Vajda Emil dr. tanárok szerkesztettek. Az új kalauz 12 fejezetben Udvarhely-megye legszebb helyeit ismerteti. A híres almási barlangot, Korond fűrdőt, Parajdót, Szent-Keresztbányát stb. mutatja be érdekesen és kellő rövidséggel. A kalauz a kocsibérektől kezdve minden legkisebb tudnivalóra kiterjeszkedik. Ára 30 kr. Ezt a kalauzt követik majd Beszterce-Naszód és Hunyadvármegyék kalauzai.

— **Honvéd zene.** A honvéd zene holnap pénteken fél 6 óráttól kezdve a sétatérre a következő műsort játssza: 1. Magyar nemzeti induló. Palotásy. 2. Az én királyiudm, keringő. Coté. 3. Mignon nyitány. Thomas. 4. Magányosan, románc. Donatoff. 5. Nagy egyveleg Bánk-Bán-ból. Erkel. 6. Egy este Toledóban. Schmelting. 7. Nagy induló Sába királyinóból. Goldmark.

— **A halász-sport kedvelők** figyelmébe ajánlu, hogy horgászati jegyeket Münster Edénél (Városház) lehet váltani.

— **Anna-bál.** A tunsádi fűrdőn vasárnap este tartják meg a hagyományos Annabált, mely fényes sikereiről nevezetes az ottani fűrdőidény történetében. Az idén — a mint nekünk írják — a legfényesebb eredményre van kilátás, mert a jó táncosok és kedvelt gavallérok egész sokasága üdül Tunsádn fenyevesei között. Mondani sem kell, hogy Kolozsvár kitűnően van képviselve a téren is s így a bál fényes sikere kétségen kívül áll.

— **A gániai leányvásár.** Most 18-án folyt le a híres gániai leányvásár. Messzi vidékről nagy számban mentek fel az oláhok eladó leányaikkal, legény fiaikkal a Gárnára, vásárra. Ez érdekes népszokást az idén is sokan nézték meg. Jövrőre még kényelmesebben lehet majd a községnek és szép helyre felrándulni, mert a E. K. E. részére az erdőkintestár ide menedék házat építtetett.

— **Pánik a pályaudvarban.** Bpest-ről írják: Óriási pánik keletkezett hétfőn este a nyugati pályaudvarban. A Zsolna felől érkező személyvonat ugyanis ijedt arcokkal rohan-

tak ki a kupéból s bihetetlen riadalommal tolongtak a kijárat felé, úgy, hogy a nagy tolongásban többen sérüléseket szenvedtek. Kikált arccsal, az átélt izgalmaiktól remegő hangon beszéltek, hogy a vonaton kiszabadt egy oroszlán, melyet Budapestre szállítottak egyik kocsiában. Csakhamar kiderült, hogy ez a hír nagyon is túlzott. A valóság az volt, hogy a vonaton ugyanannyi vagonban, de két külön faketrezben kétállat utazott: egy farkas és egy dán dogg. A farkas utközből szétharabálta a ketrezének vasrácsosát s kiszabadult. De a vagonban maradt mely természetesen zárva volt. A kiszabadult oroszlán dühösen kezdte támadni a dogg ketrezét, de azt nem sikerült áttörnie. A közben keletkezett ordítás és kaparás ijeszttette meg az utasokat. A nyugati pályaudvaron a vasúti személyzet nem tudt miképpen szabadulni meg bajnáktól nagyon veszedelmes szállítmányától, minthogy a cizmetett hamárjában nem lehetett előkeríteni Kolozs-rendőrfelügyelő végre, a ki egy rendőrsapattal megjelent a pályaudvarban, akként rendelkezett, hogy a fenevadat a kocsi ablakán le kell lőni. Hat hat lövést kellett az állatra intézni, míg az végre kiadta pártját. Csak akkor nyithatták fel a kocsi ajtaját s szabadították ki a dán doggt kellemtelen helyzetéből.

— **Egy leány tragédiája.** Temesvárról táviratozza tudósítónk ezt a borzalmas gyilkosságot, melynek egy fálvezetett fiatal leány élete esett áldozatul, a gyilkos pedig elmenekült. A párdányi járásban Csebea község határában tegnap egy leány holbátét találtak. Melle meg volt csonkítva, feje pedig levágva. A meggyilkolt leányban felismerték Strebing Gizellát, egy kasznár leányát, kit Wolnár Imre gazdatiszt meggyilkolt. Az embertelen gyilkosság borzalmas esete nagy szenzációt keltett. Wolnár székében van.

— **Templomabló papfu.** Az Aradi Közlöny írja: Az aradmegyei Moroda községben feltörve találtak a napokban a gör. keleti román templom bádog szelencéjét, melyből mintegy 10 forintot loptak el. A pap, Gírgár Mózes, jelentést tett az esetről s egy esendő-örjárat nyomban kiment a helyszínére és megindította a nyomozást. Első sorban is azt állapították meg a csendőrok, hogy a templom pénzszekrényének kifizetése június hó 27 től július hó 6-ig terjedő időben történtett, azután tovább folytatva a nyomozást, kérezerítették a teteseket is, nem eskély megletéstet hozva a falu népére. Kiderült ugyanis, hogy a templomot magának a papnak a fia, a 11 éves Gírgár Konstantin fosztotta meg pénzéből egy Mihucz György nevű szolgafutnak segéd. kezése mellett. Az ellopott pénznek már csak egy részét találtak meg a csendőrok a rossz utra tévedt papfual. Mindkettőjüket feljelentették a járásbírósigál.

— **A megvadult borbély.** Barlinből táviratoznak lapunknak: Egy Fischer nevű részeges borbély borzasztó gyilkosságot követett el. Részeg állapotban felfogta hat hónapos gyermekét és menekülő felesége után akarva dobni, a szemközti levő falhoz vágta, úgy, hogy a csecsemő teste alaktalan tömeggé zúzódott. Azután második, idősebb gyermekét akarta kidobni, de ebben az eszmészedők megakadályozták és mitán jól alpiszolták a dühöngőt, átadták a rendőrségnek.

— **Tehénecorda a vonat előtt.** Az elmúlt vasárnap az Aradról Boros-Sebafelé menő menyházi fűrdővonat reggel 6 óra körül, az új-szentannai állomáson tal veszélyeztetett adott s pár pillanat múlva megállott. Az utasok meglepetve kérdezősködtek, s többen kiszállottak a kocsikból, hogy megtudják a vérsjél okát. A eikáságot sürd könt fedte s alig lehetett 40—50 lépésmnyire látni. A vonat hatuló része felé futkosás hallatszott, végre jött egy kalauz, a ki megadta a

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. július 22.

Szilvia nászutazása.

„A férj és szerető” írójától.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

X.

(Folytatás.)

(24)

— És még is vágyott Denebe belépni. — En nem tudom; de az bizonyos, hogy Dene gazdájával találkozni kívánt. Bár tudnám, hogy miért, és ennek a kényes dolognak láthatnám a végét. — Annak nemcsakára be kell következn, Midőn Lester itt lesz, legalább arra az asszonyra vonatkozólag nem lehet több rejtély. Karl, ugy-e te szemtől-szembe hozod egymással? És akkor — Elhallgattam és ijedtem csöngtem a kedvesem karján, mert a lehetőségeknek azon hosszú terén, melyet szavaim megnyitottak, semmi vigasztalót nem láttam. — Karl állott a karjával és szomorú mosollyal azt mondá —

— Minden napnak meg van a maga terhe. Elégedjünk meg azzal és ne nézzünk tovább; Randolph néhány nap múlva itt lesz és addig higgyük azt, hogy a körülmények legkülönböesebb láncolatának a vértanuja, a mi valaha ártatlan emberre gyanút vetett. És most édes Filisz, nem akarom, hogy a betegemet meglátogasd egész addig, míg valamit nem tudunk róla, amár a szegény, nyomorult teremést jelenleg eléggé ártalmasnak. D. azt kívánom, hogy holnap reg-

gel menj át Denebe és beszéljess egy keveset a jó Brinenével.

— Elmegyek, minden bizonnyal. De miért? En rég elmentem volna Denebe, de te beszélél róla. És azt gondoltam, hogy az a kívánságod, hogy ne menjek.

— Igen, én azt kívántam; de most azt kívánom, hogy menj. Ne nézz rémly oly csudálkozó szemekkel, hidd el édes, nincs újabb rejtély, vagy bonyodalom. Brinené szeretne veled beszélni, ennyi az egész.

— Nincs semmi — azaz hogy — még is van valami. De alig tudom, hogy mit csináljak — még Doktor Chesney előtt sem árultam el egy árva szóval sem, amár ő olyan jó, hogy az ember teljesen és mindenben bízhat benne. Ha volt valaha előrelátó, finom, figyelmes gentleman, ugy ő az.

— Ne gondoljon most Chesney ural, — mondám parancsolólag, mert tévovázó beszéde, és ijedt tekintete olyan ideges ingerültségbe hozták, hogy még a szeretőm dicséretét hallgatni is türelmetlen lettem. „Látom, hogy van valami új baj — valami, a mit maga fél nekem megmondani.”

Brinené a köténye zsinórját göngyöltgette, a nyaka körül levő lágy muszlinnak a redőit idegesen igazgatta, előbb jobbra, aztán balra nézett — mindenféle csak reám nem — köhögött, az ajkait kinyitotta, mint ha valami nagyon fontos dolgot akarna mondani, és elvégre — semmit sem mondott.

A bosszúság és ijedség miatt sirni tudtam volna, felugrottam a székről, azzal a gondolattal, hogy a beteg asszonyt keressem fel, és ő föle tudtam meg a legrosszabbat. De Brinené valószínűleg sejtette a szándékomat, mert az ajtó felé állott és esekelőleg kiáltá:

— Kisasszony, még ne menjen! Kérem ne menjen! En egy ostoeba vén asszony vagyok, és tudom, hogy megijesztettem a kisasszonyt; de az utóbbi napokban a fejem egészen meg volt zavarodva. Meg tudja ne-

halljuk, de szívem elszorult, midőn aggályos szemeit láttam.

Midőn a szalonban voltunk, és ő ideges gondossággal betette utánunk az ajtót, a kétségbeesés elszánt bátorságával rögtön kérdőre vontam.

— Nos, mit akar velem közölni? — kérdém. — Brinené, miaz utolsó szerencsétlenség? — Most nincs ideje, és semmi haszna, hogy kiméljen bennünket.

— Nincs semmi — azaz hogy — még is van valami. De alig tudom, hogy mit csináljak — még Doktor Chesney előtt sem árultam el egy árva szóval sem, amár ő olyan jó, hogy az ember teljesen és mindenben bízhat benne. Ha volt valaha előrelátó, finom, figyelmes gentleman, ugy ő az.

— Ne gondoljon most Chesney ural, — mondám parancsolólag, mert tévovázó beszéde, és ijedt tekintete olyan ideges ingerültségbe hozták, hogy még a szeretőm dicséretét hallgatni is türelmetlen lettem. „Látom, hogy van valami új baj — valami, a mit maga fél nekem megmondani.”

Brinené a köténye zsinórját göngyöltgette, a nyaka körül levő lágy muszlinnak a redőit idegesen igazgatta, előbb jobbra, aztán balra nézett — mindenféle csak reám nem — köhögött, az ajkait kinyitotta, mint ha valami nagyon fontos dolgot akarna mondani, és elvégre — semmit sem mondott.

A bosszúság és ijedség miatt sirni tudtam volna, felugrottam a székről, azzal a gondolattal, hogy a beteg asszonyt keressem fel, és ő föle tudtam meg a legrosszabbat. De Brinené valószínűleg sejtette a szándékomat, mert az ajtó felé állott és esekelőleg kiáltá:

— Kisasszony, még ne menjen! Kérem ne menjen! En egy ostoeba vén asszony vagyok, és tudom, hogy megijesztettem a kisasszonyt; de az utóbbi napokban a fejem egészen meg volt zavarodva. Meg tudja ne-

kem mondani, hogy Randolph ur mikor jön haza? — Szombaton itt kellene neki lenni, válaszolám.

— És ma csak csüörtört. Oh, én nem tudok addig bekélni lenni! És talán addig felkel és a Doktor tilalma dacára anaak a távolléte alatt elmegy. Filisz kisasszony, én tudom, hogy ez kegyetlentl nehéz sor magának; de még is jobb, ha mindent elmondok, akkor tanácsot adhat arra nézve, hogy mit tegyek.

— Igen, mondjon el mindent.

Nyugodtan beszéltem, éreztem, hogy nem jó volna, ha mind a ketten izgatóttak lennének, és szorongó szívvel készültem a rossz hír meghallgatására; mert a gazdasszony izgott modorából világos volt, hogy nagyon fontos közölni valója van.

— Látss kisasszony, igy volt a dolog. En nem vagyok kiváncsi asszony, és a gazdám ügyeibe nem szoktam ma amat beleártni. De nem volnék hushól és vérből ha nem érdeklődném mind azon dolgok iránt, a mik az utóbbi időben a házban folytak. És azon kívül, én mindnyájukat annyira sajnálom, az én szegény fiatal asszonyomat, akinek iten e házban boldognak kellene lenni, és Randolph urat, a ki oly nagy gonddal készítette és díszesítette ezt a házat, mely soha sem volt még neki otthona.

— Természetesen, jegyzém meg szeliden, a mint ő elhallgatott, hogy a könyveit letörölje. Tudom, hogy nem egyedül a kíváncsiság volt az, a mi arra késztette, hogy a betegéről valamit megtudjon. Nos — mi az?

— Kisasszony, én azt alig tudom megmondani; de engemet borzasztól megijesztett. Minden darab f-hőrméjét megnéztem, és azok nagyon finomak; de nem volt név, vagy monogram rajtuk, nem volt semmi, a mi a nevére felvilágosítást adhatna. Azt látta a kisasszony, hogy ő jeggyűrdt visel; de

azt, hogy ő ki legyen, nem akarja megmondani. Egyszer a doktor utasítása ellen esámlékedtem, és beszélgetésre akartam csábítani, azt mondva: „Ma egy kicsit jobb szíved van” — megállítottam, mintha csak akkor jutott volna eszembe, hogy a nevét nem tudtam volna eszembe, hogy a nevét nem használom. De ez a kis furtang nem használom. Azokat a nagy szeműt olyan bánatos kifejezéssel függesztette reám, és faradtam mondani: „Igen, sokkal jobban vagyok, nemsokára megszabadul tőlem.”

— De maga felfedezett valamit az ő segítségére nélkül? kérdém, az asszony eltérő és körülírásai miatt a türelemből kijőve. — Várakozzék a kisasszony egy csupet, mindjárt arra is rákérül a sor. Láttam, hogy nem akarja nekem a nevét megmondani, és az csak határozottabbi tett, hogy a fülleimet nyitva tartom. Kisasszony, mikor ő ébren van, ugyancsak ügyel arra, hogy mit mond; de néha éjjelenként beszélni szokott álmlában, és oly fájdalmasan, és olyan borzasztó dolgokat, hogy borzódik az embernek a háta bele, és meg fagy a vére.

— Miféle dolgokat? Csak nagy erőfeszítéssel kényszerítettem magamat a kérdést nyugodtan intézni hozzá, és a komoly nyúvós hangján mondani. Brinené, azt hiszem, felesleges magának, a ki oly okos asszony, mondani, hogy egy deliriumban levő beteg örvényeinek fontosságát tulajdonítani merő bolondság?

— De kisasszony, ő nem volt deliriumban, és nem örvénygött; válaszolá az öreg asszony, ellentmondhatatlan okossággal, csak úgy beszélt a hogy némelyek álmlukban szoktak beszélni, és a mit mondott az nagyon világos volt. Skót országról és valami ellen ne elkövetett kegyetlen bánatolomról beszélt és mindig a Randolph ur nevével kezdte és végezte.

(Folytatása következik.)

felvilágosítást, hogy a vonat agyongázolt egy tehén. A mozdonyvezető a sűrű ködben nem látta magát előtt messzire s a mint egy kanyarulatból kiérték, hirtelen a vonat előtt látott egy egész tehén-csordát, melyet éppen akkor hajtottak keresztül a vágányon. A robogó vonat már nem lehetett megállítani, mert egy szempillantás alatt a gőzkocsi a marhák között volt s jobbra-balra sepegte az utóból az állatokat. Ez idő alatt már lassította futását a vonat, de mire megállt, már messze maga mögött hagyta a szétszavart tehén-csordát, melyből három agyongázolt, az egyik állatot meg magával vonszolta vagy szél lépére a haragos vasszörnyeteg, végre oldalt hajította a töltés szélére, tökéletesen összelapítva, szíjjelroncsolva. Az egész dolog pár pillanat múlva volt s az utasok közül alig vette észre valaki a balesetet. A tehén-csorda az új-szent-annai lakosoké volt s a kár aligha térül meg; a vasutasként nem vonható felelősségre, miután részükről mulasztás nem történt. A gépnek nem történt baja. Néhány csavart megerősítettek s azzal a vonattal, mintegy öt perczig tartó késlekedés után zavartalanul folytatta útját.

Karhatalom a templomban.
Nem mindennapi látványban lesz részük vasárnap azoknak, kik ellátogatnak a mácsai román templomba. Az egyház utóbbi éveinek kármádásait fogja a szentszéki-kiküldött az egyházközséggel közölni és jóváhagyatni a templomban — s mint tudósítónk írja — csendőri karhatalom mellett. Az aradi gör. kat. román szentszék kiküldte Ardelean János nevű két egyházi lelkészt, egy közölni a templomban és hagyassa jóvá a zárszámadást, július 25-én, vasárnap. Erre a szentszéki-kiküldött — mint maga mondja — az előző évek tapasztalatain okulva karhatalom kirendelését kérte a hatóságtól. Kérését teljesíteni is fogják és négy csendőri csapat melléje vasárnap, mikor a templomban elvégzik a szentszék feladatát. Jelen állapotok uralkodhatnak a mácsai román egyházban, mikor a szentszék kiküldötte, a multak tapasztalatain okulva, csak csendőri fedezet mellett mer a templomba lépni!

Nőuralom. Jamestovonban (Kann) tisztújítás volt a minap. Ott már diadalmasan kezdődött a nőemancipáció és így történt, hogy a polgármesteri szék kivételével, az összes hivatalokat nőkkel töltötte be. Összeült azután a tisztviselő asszonyok és tanácskoztak — nem ugyan a város ügyei felől, mint például a vízvezeték kérdés, a kövezetkezés, avagy a kórházkérdés felől, hanem a férfiakról. Ezekről a megálgatott gonoszokról, akik elhanyagolják szerető és hitves hitveseiket és helyettük a festett dámaikat teszik a szöveget. A festett dámaikat, érte alatta a kártyákat. A kártya játszmák közkedveltségnek örvendett az ottani férfiak körében, talán azért is, mert a kártya mellé söröket és whiskeyt is ittak vala. A nők nem tanácskoztak, de a tett emberei. A nők tehát fejszéket, kalapácsokat és botokkal a kezükbe és rohantak egy jól ismert szőlőhegy felé, ahol is több férjet flagrant módon elcsábítottak. A férjeiket megkergették, a süllyedő hűségű hordókat összetörték, az ablakon bebámuló csöveléket nagy gyönyörűséggel, mely a harcziás hangulatu hölgyek köréjezta után részegre itta magát a kiömlött és fentnevezett italokból.

MŰVÉSZET.

Színház. Tegnap „Béni bácsi” szerepelt a műsoron s ez alkalommal örömmel konstatahatjuk, hogy jó előadásban volt részünk. Ezt azonban nagy mértékben a két új tagunk, Patakinak és Ráskaynak tulajdonítjuk, akik kedvvel és törekvéssel játszták szerepüket s ezáltal nem kis befolyással voltak a többi szereplőkre is. Patakit tegnap jó másodsor jelentékenyebb szerepben s jó véleményünk, melyet első fellépése alkalmával adtunk, e fellépéssel is megerősítette. Hasonló elismeréssel szólhatunk Ráskayról is. A többi szereplők régiek maradtak, csak a „Hablány” fogadása cserélt szereplőt, melyben Bartos elég mulatságos alakot produkált. Vendrey pompás alakításáról a czím szerepben, azt hiszem, felesleges is szólnunk.

Két tacsó. A szenzációs francia néptánc, holnap pénteken kerül nálunk bemutatásra. A két ismerik a — Két tacsó — jelenetével, rendkívül nagy hatásra számíthat. A párizsi Port Saint Martinban a tacsó 500-ik előadását érte meg a — Két tacsó — olyan siker ez, melyhez hasonló Párizsban is ritkaság számba megy. Nálunk is melyben először lesz alkalma Ráskai Emiliának. A — Két tacsó — holnap első előadására a szelvényjegyek nem érvényesek. A darabot szombaton megismétlik.

IRODALOM.

Mióta az „Erdélyi Gazda” című havi folyóiratot Tokaji László szerkeszti, olyan sokan számra, hogy nagy mulasztást követnek el azok a gazdák, kik nem járatták. Hogy mi az a gazda, a mit mondunk, itt közöljük pld. az utolsó szám tartalmát. Már ebből min-

denki meggyőződhetik fentebbi állításunk igaz voltáról:

Az „Erdélyi Gazda” júniusi füzeteinek tartalma: Önálló eredeti cikkek. Darányi Ignác Takarékoskodjunk. Dr. Gidófalvi István. Néhány szó a gazdasági ismétlő iskola kérdéséhez. Simó János. A gyümölcsészeti tanfolyamokról. Kiss Ferenc. A sertésvész elleni küzdelemhez. Monostori Károly. A risika Br. Jósika Gábor, Tokaji László. A tölgy és betegsége. Jakab László. Egy pár szó a „Tultermelés” husban” című cikkhez d. f. A sertésvész és Perroucité-féle védőoltások. Szász István. A komlótermesztésről. V. Br. Kemény Béla. A magtisztítás és magvizsgálat. P. B. Igás állataink nevelése és takarmányozása. Puskás Jenő. Irodalmi szemle. Lapszemle. (Köztelek; Magyar Gazdák Lapja; Gazdasági Lapok; Erdészeti Lapok; Veterinárius; Magyar Dohányújság. R.) Vegyes közlemények. Pályázati hirdetmény. — Kémutatás az E. G. E. heremagtisztító rakt. tisztított magvakról. — A gazdák községének figyelmébe! — Osztrák agráriusok. — Állást keres. — Gergely Ferenc. Egyleti élet. Ügykezelés. Állat és állati nyerstermény-formáimunk 1897. május hónapban a keleti szomszéd államokkal. Erdélyrészi vásárok jegyzéke.

Szerkesztőségi üzenetek.

H. D. Helyt. Korai dolog lenne már most a leendő polgármester személyéről beszélni. Előbb várjuk meg Albach elhatározását s akkor szívesen foglalkozunk e fontos állás betöltésével.

S-g. Torda Tudósítását nem közölhetjük, mert ha a város anyagi ereje nem bírja egy modern fürdő berendezését, arról Velits polgármester nem tehet.

Ignotus. M.-Vásárhely. A maros-tordamegyei állapotokat nem lehet összehasonlítani az udvarhelymegyeikkel Ott az erőszak napirenden van, míg Maros-Tordában ha fordulnak is elő egyes esetek, az a tulbuzgóságnak tudható be. Ha konkrét esetet írna le, úgy helyet adnánk.

Közönség köréből.*

A helybeli zsidó hitközség előjárósága volt szíves gondoskodni arról, hogy a kóser húsfogyasztó közönség ki legyen szolgáltatva a gabella haszonbérlet közegeinek, de arról nem gondoskodott, hogy szegényebb sorsú zsidók élvezhetők és kímélve — 5 dka hiányig — kaplássák a húst, ha már 8 krral drágább, mint a másik „Káhn” székbe. Ha ktlld az ember és nem maga megy, küldenek bűdös, élvezhetetlen és 12—15 dka híjával húst, ha visszaküldik egyszerűen nem veszik vissza, kidobhatjuk az utcára, a mint én is ma a mészáros legény szemeláttára a köveztetre dobtam a Közép-utcán.

Kolozsvárt, 1897. jul. 22.

Több húsfogyasztó zsidó nevében

szolgálat
R. J.

GAZDASÁG.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet” igazgató választmánya 23-án, pénteken d. u. 4 órakor, az egylet tanácstermében több fontos tárggyal rendkívüli választmányi ülést tart, melyre az ig. választmány tagjait tisztelettel meghívja: Az Elnökség.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Politikai hírek.

Budapest, jul. 22.

Gróf Tisza István beszéde a tegnapi képviselőházban erősen eltévesztette hatását s Bánffy Dezső, a kormánypart többségének véleménye szerint igen rosszul cselekedett, hogy ilyen kritikus pillanatban nem választotta meg jobban emberét, a ki mellette sikra szálljon az ellenzékkel szemben.

Tisza István gróf egyike a legnépszerűtlenebb embereknek a parlamentben az ellenzék előtt s ez a tegnapi ülésén is annyira igaznak bizonyult, hogy midőn az ellenzéki pártok vezéreinek nyilatkozatai után szólásra fellépett Tisza Pista, az egész ellenzék a legnagyobb felháborodással fogadta s alig engedte szóhoz jutni.

Minden szava olaj volt a tüzre s midőn pláne végyetödni kezdett az erősebb rendszabályok behozatalával, melyek alatt mindenki első sorban a házszabályok megszorítását értette, az egész baloldal a lehevesebb kifakadásra kezdett.

*) E rovat alatti közleményekért a felelőség a beküldőt illeti. Szerk.

sokban tört kismaga Bánffy is kénytelen volt belátni, hogy Tisza Pistának a csatasorba való állítása a legelháható dolog volt s a békése beszéd után aligha lesz helyreállítható a megsértett ellenzékkel szemben.

Bánffyt úgy látszik kezdi elhagyni szerencséje.

A Tisza-klubb, mely nélkül eddig Bánffy egy lépést sem tett, fogja ép oly helyzetbe sodorni, hogy diestelenül kell majd elhagynia a miniszterelnöki széket.

Pedig soha görcsösöbben nem kapaskodott ebbe, mint épen most s késő a legnagyobb meglázkodást meghozni, csakhogy továbbra is biztosítsa magának a miniszteri bársonyszéket.

A tegnapi szerencsétlen felülés után most már Szilágyi Dezső felékezd mindjobban fordulni s ő töle reméli, hogy kihuzza a hinárból.

Ez azonban nem fog oly könnyen menni, mert Szilágyitudavalevőleg igen önértzetes ember, a ki csak olyan szerepre vállakozik, mely teljesen megfelel az ő felfogásának és meggyőződésének.

A kompromisszum.

Bpest, jul. 22.

Az ellenzék pártok konferenciájára előtt a Loyd épületben kormányparti matadorok még felgyürközött karral beszéltek az ellenzék megrendszabályozásáról, de mihelyt a konferenciák határozatainak híre eljutott a szabadelyi Klubba, a nagy harcai kedv azonnal lelohadt, s a hagyományos többségi gög elttnt a guynos arcokról jó ideig néma csend uralkodott a Klub helyiségben, még a Tarok-párti is szünetelt egy darabig s a vén generálit erősen meglepték az ellenzéki pártok egyöntetű határozatai.

Ekkor már a párt függetlenebb eleme komolyan kezdte tárgyalni a békés kiegyenlítés eseketőségeit s mindenki számlommal gondolt első sorban Erdély Sándor igazságügyi miniszterre, a ki első sorban lesz áldozatja annak az erőszakosságnak, a melylyel a 16. §. iránt viseltetett kezdettől fogva nemcsak a parlamentben, hanem már az igazságügyi bizottságban is.

A miniszter ur többször oly fennen hirdetett mondása, „hogy inkább felakasztatja magát, de a 16. §-t el nem ejti”, rögtön eszébe jutott mindenkinek a legnagyobb aggodalommal tekintettek a kibontakozás felé, mely dacára a miniszter fenti nyilatkozatának, csak úgy lesz lehetséges, ha a 16. §. vagy módosítatik, vagy végkép elejtetik.

Igy indult meg a mozgalom a kompromisszum létesítése iránt s az ellenzék, habár egyelőre tartzkodó állást is foglalt el vele szemben, nem akarván igazat adni azon azon vádoknak, a melyekkel a fizetett kormányparti lapok a vita alatt elhalmozták, hajlandóságot mutatott azon esetben kompromisszumra lépni, ha a 16. §. iránt tanúsított kívánságai teljesítettnek fognak a kormány részéről.

Bánffy kifakadása.

Budapest, jul. 22.

A tegnapi ülés lefolyása igen kellemetlenül érintette Bánffy Dezső miniszterelnököt.

Nem is tudta elfojtani haragját és hívei előtt a következő kijelentést tette:

Ezt a harcot pedig végig küzdjük, ha az ellenzék a fejük tetejére állanak is. (A jövő még olyan csodát is mutathat, hogy Bánffy kormányelnök ur fejétetjére fog állni bős haragjában.)

Dementi.

Budapest, jul. 22.

A Budapesti Tudósító, a kormány kőnyomatos lapja a következő dementit teszi közzé a mai lapokban;

Az ellenzéki pártok a képviselőház előtt semmi másra nem kérétek fel, mint arra, hogy egy oly értekezlet létrejöttét közvetítse, mely a jelenleg fennálló feszült parlamenti viszonyok megszüntetése kérdésével foglalkozik. A képviselőház elnöke tehát semmi más nem közvetített, mint ez értekezlet létrejöttét. A 16. §-ra vonatkozólag vele semmi javaslat sem közöltetett, sem ilyenek közlésére fel nem kérétt. A ház elnöke a közvetítésben szigorúan azon határokat között maradt, a melyeket megbízatása megjelölt. Teljesen alapelküli ennélfogva az a feltétel, hogy akár az értekezlet javaslatba hozatala, akár annak elfogadása egyebet foglal magában, mint a készséget a helyzet megbeszélésére.

A brüsszeli kiállítás.

Brüsszelből távirják: A mezőgazdasági főcsoportnak „Fair” és erdei termékek” osztlya (elnök: Miklós Gyula, alelnök: Gutmann Aladár) már befejezte munkálatait. Ezen egész osztálynak fénypontját a magyar csoport képezte és valamennyi kiállító magassabb kitüntetésben is részesült. Csütörtökön megvizsgálják a magyar borokat és a magyarok itt előreláthatólag elnyerik a grand prixt. Miklós Ödön a borászati csoport jury-jének is alelnöke. A borászati és mezőgazdasági jury francia tagjai ma délben bankettet rendeztek, a melyen az 1890 évi párisi világkiállításra találkat adtak.

Nagy lelkesedést keltett Miklós Ödön felköszöntője, a ki azt mondotta: Mi, magyarok, kis nemzet vagyunk ugyan, de a belgáknak egy nagy kincset adtunk: király-néjüket.

Lukács Béla v. b. t. tanácsos, a párisi világkiállítás kormánybiztosa Párisból visszajövet csütörtökön szintén ideérkezik.

Uj kereskedelmi muzeumok.

Budapest, jun. 21.

Báró Dániel Ernő keresk. miniszter, a budapesti kereskedelmi muzeum mintájára Pécsen, Miskolcon, Győrött, és Szegeden kisebb muzeumokat szándékozik felállítani, melyekben házi ipari czikkek elárusítását is eszközlik. As új muzeumok jövő év elején kezdik meg működésüket.

A kereskedelmi miniszter a székely fiuk érdekében.

Budapest, jul. 22.

A miniszter ujabban messze menő intézkedéseket tesz a székely fiuk érdekében, hogy azokat a kívánczólástól megmentsse, és Magyarországon iparosokká képeztesse ki. A miniszter felhívta a marosvásárhelyi kamara utján Debreczen, Arad, Szeged iparosait, hogy ezental tanonczai gyanánt székely fiukat alkalmazzanak. A miniszter, a helyeikre utazó fiuknak ingyen utazást engedélyez, és felszabadulás alkalmával jutalomban részesíti őket.

Nem lesz kompromisszum.

Budapest, jul. 22.

A miniszterelnökkel való meg egyezés folytán tegnap délután az ellenzéki és kormányparti vezérérfiak összeültek közös tanácskozássra Bánffy Dezső meghívására.

Az ellenzéki képviselők mielőtt elmentek volna a konferenciára, tanácskozássra gyűltek össze, hogy egyetértő megállapodásra jussanak a konferencián követendő eljárásukra nézve.

A tanácskozás eredménye az lett, hogy Győry Elek bizták meg a fel-szólalással a konferencián. Bánffy személyesen fogadta a képviselőket s midőn azok mind megjelentek, Szilágyi megnyitotta a konferenciát.

Győry Elek szólalt fel legelőször. Azt hiszi, hogy a 16. §. elejtése volna a helyzet legegyszerűbb megoldása. De ha a kormánynak volna más elfogadható indítványa, nem zárkoznék el mereven előle.

Erdély Sándor igazságügyi miniszter a legmerevebben visszautasítja a 16. §. elejtését.

Tisza Kálmán nem kíván elzárkozni a kompromisszum elől, de csak két feltételt mellett.

Először, hogy az ellenzék nem fogja az ülések meghosszabítását ellenezni; másodsor, hogy az ellenzék oda fog hatni, hogy a tárgyalásra váró javaslatok normális viszonyok között tárgyalhatók lesznek.

A Tisza Kálmán indítványának tárgyalásába bele ment volna az ellenzék és Bánffy is, de ekkor előállott Pulszky Gusztáv s a következő képtelen feltételt szabta:

Sem ezen, sem más törvényjavaslat ellen sem most, sem a jövőben (értsd a quotát) rendkívüli intézkedéseket az ellenzék nem fog igénybe venni.

Ekkor az ellenzék azt kérdezte, hogy Bánffy magáévá teszi Pulszky feltételeit.

Bánffy azt felelte, hogy igen.

Erre az ellenzéki képviselők rögtön felbeszakították a tárgyalást s eltávoztak.

Este a függetlenségi párt értekezletet tartott s kimondotta, hogy a legvégsőig folytatni fogja a harcot a kormány ellen.

A vita rendező bizottságot azon-

nal kiegészítették még 2 taggal, s az most már 11 képviselőből áll.

Szimon Anna gyilkosa.

Bpest, jul. 21.

Filippopolban tegnap kezdődött Boicevnek, Szimon Anna gyilkosának pere.

Óriási érdeklődés nyilvánult a tárgyalás iránt.

Boicev elegáns, szalon ruhában, új keztyűvel jelent meg a tárgyaláson. Arcán mindig mosoly ül.

A gyilkossal több katonatiszt kezét fogott.

A tárgyaláson jelen volt Boicev felesége is. Elég koros asszony.

Ugron képviselősége.

Budapest, jul. 22.

Az ellenzéki pártok elhatározták, hogy a legelső megüresedő mandátumnál Ugron Gábort fel fogják szólítani a képviselő jelöltség elfogadására. Minden párt elmegy a körületbe, a hol Ugron jelöltséget vállal.

Kossuth Ferenc, gr. Apponyi Albert, Molnár János, gróf Károlyi István stb., mind kijelentették, hogy minden erejükből igyekezni fognak, hogy Ugron Gábor mielőbb bejusson a parlamentbe s a hogy megüresedik egy mandátum, mind leutaznak a körületbe, hogy biztosítsák Ugronnak a mandátumot.

Lakoma az ellenzék tiszteletére.

Budapest, jul. 22.

A fővárosi polgárság által tegnap este az ellenzéki képviselők részére rendezett lakomán az összes ellenzéki pártok megjelentek vezéreikkel.

Ott voltak Ugron, Apponyi, Kossuth, Molnár János, Justh Gyula, gr. Károlyi István, Bartha Miklós stb.

Mielőtt azonban elfoglalták volna helyeiket, óriási felhőszakadás jött villámlással és menydörgéssel, úgy, hogy a megjelent nagy közönségnek menekülni kellett a szabadból s csak egy néhány százan fértek be a termekbe.

E miatt a hivatalos lakomát szerdára halasztották. A termekben elfért a közönség azért nagy ovációkban részesítette a képviselőket. Számos üdvözlő sürgöny érkezett, köztük a függetlenségi párté.

Az országgyűlésről szóló távirati tudósításunk vonal zavar miatt lapunk zártáig nem érkezett meg.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, pénteken, 1897. jul. 23-án.

Itt először:

A KÉT TACSKÓ.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyílttér.

Intelligens hölgyek

figyelmébe!

Első fővárosi szabászati és varró tanintézetem augusztus 1-én nyitom meg

KOLOZSVÁRT,

hol csak is intelligens hölgyek részesülnek oktatásban.

A mire bővebb felvilágosítást nyerhetnek Voith Miklós ur, ugyszintán Tamásy Tamás és fia urak üzletében.

6—10.

B.-né Amirás Mari.

1896.

A legutóbb

London, Páris és Bordeaux-ban

is a legelső díjakkal kitüntetett

TEUTSCH-FÉLE BOROK

kaphatók Kolozsvárt eredeti raktári áron:

SEGESVÁRY és TÁRSAI

(5—12) főtéri fűszerüzletében.

Mindennemű
őcska vasat és rezet vesz
bármily mennyiségben
SOLYMOSY ÉS KÖSCH
518. (4—x) **GÉPGYÁRA**
Felső-szén-utca, Kolozsvár.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a légszusz igénybevétele megkönnyítése végett hajlandók vagyunk a légszusz bevezetést ingyen létesíteni olyképp, hogy díjtalanul létesítjük a világítási berendezést három csőnyílásra, valamint a berendezést a főzéshez. Ezen előnyökkel szemben az új bérlet kötelezettséget vállal, hogy három egymást követő éven át 36 frt 50 krnyi azaz naponként átlag legalább 10 krnyi légszuszot fog fogyasztani. A kötelezett fogyasztás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világítási készülékeket, lámpákat, a fűtési és főzési célra köbméterenként 18 kr. Fűtési és főzési célra köbméterenként 8 1/2 kr. Kérjük a t. közönség kívánatait szóval, vagy írásban a kolozsvári légszuszgyár igazgatóságához intézni. A személyzet a legnagyobb előzékenységgel és szíves készséggel nyújt minden felvilágosítást.

Kolozsvári
légszuszvilágítási és erőátviteli
részvénytársaság.

Diána-fürdő uszoda és zuhanyos FÜRDŐJE!

Az újonnan átalakított, a sétány elején levő a legkényelmesebben ellátott Diána-fürdő uszodája, több vetkező kabinnal kibővíve a több különféle zuhannyal a t. közönség élvezetére nyitva áll, a nem uszók részére is a kis uszodában.

DIJAK:

szabadon uszók egész nyáron	4 frt	fürdő ruhával	5 frt — kr.
" egy hónapra	2 frt	"	2 frt 50 kr.
usznai tanulók egész nyáron	8 frt	"	9 frt — kr.
" egy hónapra	3 frt 50 kr.	"	4 frt — kr.
egy egyszeri lezáró	— frt 25 kr.	"	— frt 30 kr.
Egyszeri fürdés ruhával és zuhannyal			20 kr.
Egyszeri fürdés nőknek ruha nélkül zuhannyal			15 kr.
" ruha és zuhany nélkül			10 kr.
Tanuló ifjúságnak ruha és zuhany nélkül			10 kr.
" ruhával zuhany nélkül			12 kr.

Az uszómesternek felszabadítás után fizetendő 1 frt. Bérleti- és egyes belépti jegyek csak a pénztárnál válthatók. Mindenkin meg van engedve, hogy saját ruháját használja, mely kívánatra az uszómester által mérsékelt díj mellett őrizetre és tisztántartásra is elvállaltatik, ruhagondozásért az egész nyárra 50 krajczár díj fizetendő.

Az uszoda feletti felügyelet, az uszásban való oktatás szakértő uszó mesterre van bízva, usznai tanulóknak bővebb utasítással szolgál az uszó mester.

Az uszodai helyiségbe kutyákat vinni nem szabad és a fürdésnél szappan nem használható.

Ezen intézet kedvező időjárás alkalmával mindennap nyitva leendő, az uszoda naponta igénybe vehető:

Férfiak számára reggeltől 8 óráig és délelőtt 1/2 12 óráig estig.
Nők számára reggel 8 óráig 1/2 12 óráig.

577. (2—8) A Diána-fürdő igazgatósága.

A Kolozsvári közúti vasút r. t. mint a Magyar Általános Hitelbank szénesztályának képviselőisége.

Központi iroda: Belmagyar u. 6. Raktár: Vasút mellett, saját telepen.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénesztályának képviselőisége és illetve urikány-szilvgyi (lupényi) kőszén bányákból származó a alatt osztályozott szénanyagok kizárólagos eladásával bizattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;
a következőleg felsorolt vasutvonalak:
2. Kolozsvár—Mezőtelek;
3. Kolozsvár—Deés—Zilah; 554. 8—x.
4. Deés—Beszterce;
5. Kolozsvár—Győr—Kocsárd—Tóvis—K.—Kapus;
6. Győr—Torda;
7. Kocsárd—Marosludas—Marosvásárhely—Szászrégen;
8. Marosludas—Beszterce;
9. Tóvis—Gyulafehérvár—Piski—Petrozsény;
10. Gyulafehérvár—Zalatna;
11. Piski—Vajdahunyad.

Az eladásra te. ülő elismert kítőnő minőségű szén következő osztályozás szerint szállítatik:

1. Lupényi darabos szén.
2. " salon szén.
3. " kocka szén.
4. " dió szén.
5. " restált akna szén. I.
6. Lupényi porment. akna szén II.
7. " aknaszén III.
8. " dara szén.
9. " raktári porszén.
10. " kővácsoló szén.

Azonkívül elfogadjuk megrendeléseket:

- I. a felső-szilvgyi (zaborczai) bánya dió pirszén
- I. " kocka " szállításra.

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve házhoz szállítva többi alomásokra Lupény állomáson kicsikba rakva, esetleg megállapodás szerinti rendeltetési állomásra bérmentve eszközöltetnek.

Árakkal, méltányos szállítási feltételekkel s egyéb a szénszállításra vonatkozó felvilágosítással bármikor a postafordultával szívesen szolgálunk.

Pontos, gyors és kifogástalan szállításra kiváló gondot fordítunk. Megrendelések csak hozzánk ezimzendők.

Kolozsvár, 1897. év június havában.

A kolozsvári közúti vasút r. t. mint a

Magyar Általános Hitelbank szénesztályának képviselőisége.

Tenyészállat eladás.

A maros-vecsi uradalomnál

1 drb 4 éves erdélyi faj tenyészbika

2 " 3 " " " " "

2 " 2 " " " " "

5 " 1 1/2 " " " " " továbbá:

6 drb tenyészkan, 2 és 3 évesek

eladók.

Felvilágosítást ad a jószág-igazgatóság Maros-Vécs.

Posta helyt.

(564. 4—4)

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégebb, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat.

Többszörösen kitüntetve.

Fő- és vidéki városokban több mint 6000 magán- és nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a legbiztosabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák,
vizkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-csapok
berendezésére.

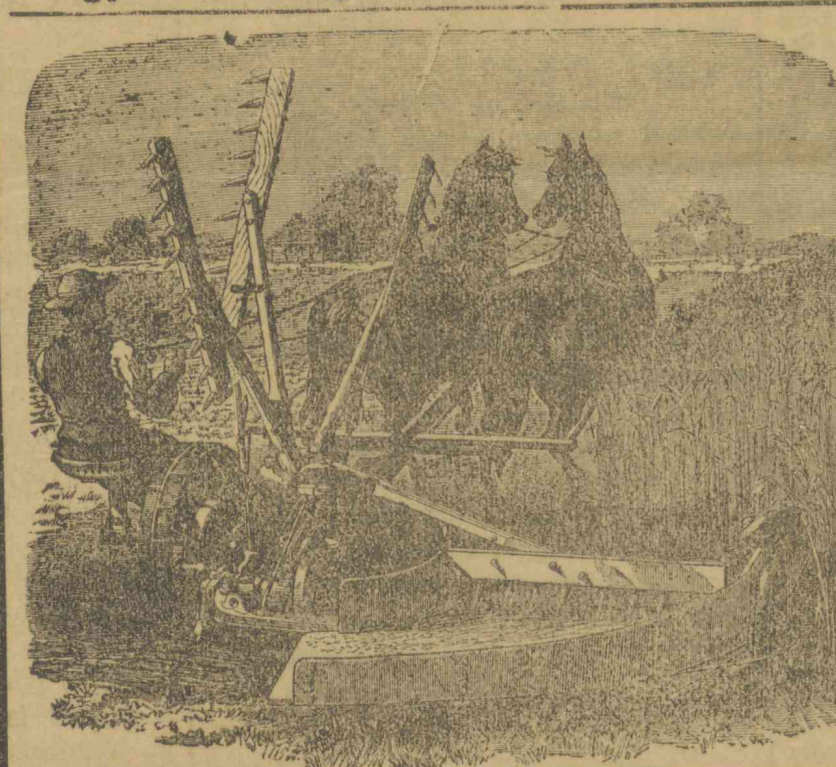
Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetésére,
(Kolozsvár, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.” — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Adriano, Platt & Co. newyorki gépgyáros

kizárólagos képviselőisége

FÜKASZÁLÓ, MAROKRAKÓ ARATÓ,

KÉVEKÖTŐ ARATÓ GÉPEIRE

Olcsó, egyszerű és tartós aratógépek.

Az eredeti francia

Vermorel ECLAIR

Peronospora permetező ára darabonként 21 frt csomagolással.

Az előre látható tömeges megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése céljából — kérjük a megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozzánk juttatni.

132. (49—50)

Havonként kétszer megjelenő üzleti értesítőnkét kívánatra bérmentve megküldjük.

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógy-vize Európa legjelesebb bálnelégusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvízének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés és a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzabában, altesti vérbőségben, vérpangásban, aranyérbén, rásztkór és kedélykórban, máj és lépdegánatokban, az epe kivetető csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdegánoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hószám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban kezdődő húgy- és fővénykő-lerakódás a húgykőképződéséknél, a méh idült tömüléseivel, daganiál, fehérfolyás, a nemi rízek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan újonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske-tej, hidegvíz gyógyfürdő, massage, svéd-tornaszat áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 60 krtól fennebb. — A szobák árai május 15-től július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, tornaszat, csónakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyisint egy elsőrangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíj-montességekben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomáson szállanak ki, honnan 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelenkezik 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magán-kocsi díja 3 forint. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásoknál válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1897. május hó.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

462. 16—20.